

Cílem mé diplomové práce bylo podrobněji rozebrat platnou právní úpravu vztahující se k založení, vzniku a neplatnosti obchodní společnosti a to vše ve vazbě na komunitární právo a judikaturu Evropského soudního dvora. Proces vzniku obchodní společnosti jako právnické osoby se v českém právu dělí na dvě základní fáze.

První fází je založení společnosti. Jedná se o sepsání zakladatelského dokumentu a u akciové společnosti také stanov, které jsou, narozdíl od ostatních forem společností, nezbytnou součástí zakladatelského dokumentu.

Další fází je samotný vznik společnosti jako právnické osoby. Náš právní řád vychází z registračního modelu vzniku obchodních společností, proto má důležitou úlohu v této fázi řízení u obchodního rejstříku. Společnost vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Pokud dojde k zásadním vadám při zakládání společnosti, může to být důvodem pro vyslovení neplatnosti společnosti. Pro vyslovení neplatnosti společnosti platí odlišný režim, než při vyslovení neplatnosti právního úkonu, protože obchodní společnost není pouhým právním úkonem, ale současně subjektem práva, a vyslovení neplatnosti společnosti s důsledky stejnými jako u neplatnosti právních úkonů by mohlo mít fatální následky pro třetí osoby jednající s neplatnou společností v dobré víře.

Vzhledem k členství České republiky v Evropské unii se do našeho právního řádu promítly i nadnárodní formy společností. Při práci s těmito společnostmi v praxi je třeba si ujasnit, podle jaké právní úpravy se společnost řídí, ať již ve vztahu k sídlu společnosti, nebo k hierarchii právních předpisů, které jsou na společnost použitelné, v tom kterém státě.

Nejrozšířenějšími formami obchodních společností v České republice jsou společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. Důvodem hojného zakládání společností s ručením omezeným je relativně nízká částka požadovaného základního kapitálu, hlavně ve srovnání s akciovou společností. Pro některé podnikatele je však přesto tato částka nedosažitelná, nemohou jí investovat, a proto podnikají jako fyzické osoby – živnostníci. Veřejná obchodní společnost a komanditní společnost se v České republice vyskytují relativně málo. Ve formě veřejné obchodní společnosti často podnikají advokáti, v současné době však v tomto případě bude veřejné obchodní společnosti konkurovat společnost s ručením omezeným.

V současné době roste počet SE zapsaných do českého obchodního rejstříku. Výhodou je hlavně možnost osoby z členského státu evropské unie založit společnost s působností pro celé území Evropské unie. Hlavní výhodou však je možnost přemístění sídla SE v rámci Evropské unie bez nutnosti likvidace. Ode dne přemístění sídla se SE začne řídit právním řádem státu nového sídla. Vzhledem k tomuto lze předpokládat, že počet SE zapsaných do českého obchodního rejstříku bude stále narůstat.